KATARZYNA BIKOWSKA
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
Biblioteka Uniwersytecka

PORA NA INSPIRACJE? FORUM MŁODYCH BIBLIOTEKARZY JAKO BODZIEC DO DZIAŁAŃ (OPINIE PO 8. FMB W OLSZTYNIE)

Abstrakt

Autorka, kierując się hasłem „Sharin is caring" (z ang. 'Dzielenie się z innymi jest wyrazem troski'), przeprowadziła analizę zjawiska zorganizowanego spotkania, skierowanego do młodych bibliotekarzy, i jego siły motywacyjnej. Środowiskiem poddanym badaniu ankietowemu byli uczestnicy 8. Forum Młodych Bibliotekarzy w Olsztynie firmowanego hasłem: „Biblioteka – Twój czas, Twoje miejsce". W artykule autorka próbuje dociec: czego uczestnicy oczekują od tego typu spotkań, czy znajdują poszukiwane wiadomości i czy wykorzystują je w pracy bibliotecznej.

Słowa kluczowe

biblioteka, badania, Olsztyn, motywacja, samodoskonalenie się, organizacja ucząca się, Forum Młodych Bibliotekarzy

WSTĘP

W dobie szybkiego rozwoju otaczającej nas rzeczywistości instytucje związane z kulturą i edukacją stoją przed trudnym, ale koniecznym do rozważenia pytaniem: w jaki sposób mądrze wdrażać nowe technologie i związane z nimi rozwiązania typu *Open Acces*. Merete Sanderhoff, redaktorka wydanej w kwietniu 2014 r. antologii *Sharing is Caring* – zbioru tekstów o szansach i wyzwaniach, które stoją dziś przed instytucjami kulturowego i historycznego dziedzictwa, a także organizatorka seminariów o tym samym tytule, poświęconych dzieleniu się wiedzą, potwierdza, że aby wydobyć kreatywność użytkowników, konieczne jest rozpowszechnianie zdobytych umiejętności[1]. Postawa duńskiej badaczki niejako łączy się z piątym prawem bibliotekarstwa Ranganathana, które po-

[1] *SHARING IS CARING. Openness and sharing in the cultural heritage sector*, red. M. Sanderhoff, Kopenhaga 2014, [online] http://www.smk.dk/en/explore-the-art/free-download-of-artworks/sharing-is-caring/ [dostęp: 16.07.2014].

równuje bibliotekę do stale rozwijającego się organizmu. Coraz powszechniejsze przekonanie, iż bibliotekarze muszą wiedzieć więcej, w różnorodny sposób jest wprowadzane w życie[2]. Dlatego też istotne jest ułatwianie możliwości dotarcia do różnych form podniesienia kwalifikacji i pozyskania dodatkowej wiedzy. Jak mogą to osiągnąć? Niniejszy artykuł stanowić będzie próbę odpowiedzi na to pytanie między innymi na podstawie analizy zjawiska, jakim jest uczestnictwo w Forum Młodych Bibliotekarzy (FMB), ogólnopolskim cyklicznym wydarzeniu zainicjowanym w 2004 r. przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich (SBP).

MOTYWACJA DO SAMOKSZTAŁCENIA W BIBLIOTECE

We współczesnych organizacjach celami strategicznymi w dziedzinie aktywności zawodowej stają się: wyzwalanie twórczego potencjału pracowników, nieustanny rozwój i dzielenie się wiedzą oraz szybkie i elastyczne reagowanie na potrzeby odbiorców. Wymaga to od pracowników szczególnych postaw i pożądanych zachowań, jak kreatywność, skłonność do zmian i zainteresowanie ustawicznym rozwojem[3].

Specyfika zawodu bibliotekarza, zwłaszcza w XXI w., polega głównie na potrzebie ciągłego rozwijania się, dokształcania, zdobywania nowych umiejętności i wiedzy, dlatego też popularność zyskała koncepcja zarządzania z lat 90. XX w., którą na grunt biblioteczny przetransponował Peter Michael Senge. W jego teorii „biblioteki jako organizacji uczącej się" istotne czynniki to zarówno dążenie do osiągnięcia mistrzostwa osobistego (samokształcenie, samodoskonalenie się), jak i zespołowe uczenie się, gdzie zespół traktowany jest jako większy nośnik potencjału intelektualnego aniżeli potencjał jego pojedynczych członków[4].

Zarówno w ogólnej teorii zarządzania, jak i w dziedzinie bibliotekoznawstwa, o sukcesie organizacji decyduje odpowiednio zmotywany pracownik. Motywacja to „psychologiczny stan przyczyniający się do stopnia, w jakim człowiek się w coś angażuje. Obejmuje ona czynniki, które powodują, wytyczają i podtrzymują zachowania ludzkie zmierzające w określonym celu"[5]. Motywowanie powinno więc polegać na zachęcaniu do lepszej, efektywniejszej pracy i ciągłego podnoszenia umiejętności. Zdaniem praktyków, aby zająć się motywowaniem pracowników (zespołu pracowników – przyp. K. B.), najpierw należy umiejętnie motywować samego siebie[6]. Przy czym trzeba wierzyć w sens oraz sukces własnej pracy i całego zespołu, poznać swoje słabe, a także mocne strony oraz własne możliwości. Idea samoświadomości własnej wartości jest niezwykle istotna zwłaszcza w kontekście motywowania materialnego w bibliotece, które jest tematem wielu dyskusji i frustracji przede wszystkim młodych adeptów zawodu bibliotekarza.

---

[2] D. Konieczna, *Bibliotekarz musi wiedzieć więcej*, „Bibliotekarz" 2012, nr 7/8, s. 4–9.
[3] M. Juchnowicz, *Zaangażowanie pracowników*, Warszawa 2012, s. 103.
[4] P. M., Senge, *Piąta dyscyplina*, Kraków 2002, s. 19–24, 26.
[5] J. Stoner, R. E. Freeman, D. R. Jr. Gilbert, *Kierowanie*, Warszawa 1999, s. 426.
[6] I. Zbroszczyk, *Motywacja pracowników w bibliotece*, „Bibliotekarz" 2012, nr 4, s. 7.

W przypadku osób zaangażowanych w realizację misji i zadań biblioteki, dla których czynnik finansowy nie odgrywa znaczącej roli w ich aktywności, większe znaczenie będą miały:

– zaspokojenie potrzeby osiągnięć (poczucie, że to, co robimy, ma sens), doświadczenia nowej, zróżnicowanej stymulacji, ciekawości, eksploracji, samorealizacji, sukcesu (motywacja instrumentalna oraz autonomiczna);

– działania mające na celu wzmocnienie potencjału kompensacyjnego (możliwości zdobywania nowych umiejętności, poszerzania wiedzy)[7].

Z uwagi na to, że osoby te przejawiają silnie wyrażoną potrzebę osiągnięć, satysfakcja płynąca z dobrze wykonanej pracy jest dla nich ważniejsza aniżeli nagrody. Jednakże nagradzanie ludzi wpływa na wzrost ich aktywności twórczej, dlatego też delegacja czy dofinansowanie wyjazdu na konferencję, szkolenie czy forum wydaje się idealną nagrodą dla szukających inspiracji twórczych bibliotekarzy.

FORUM JAKO FORMA DZIELENIA SIĘ WIEDZĄ

Spotkania to ważna forma podnoszenia kwalifikacji, możliwość poznania innych rozwiązań, odmiennych od tych stosowanych w bibliotece macierzystej, oraz narzędzie kształtowania wizerunku organizacji. Istnieje wiele dróg służących zdobywaniu i pogłębianiu wiedzy – od kształcenia instytucjonalnego do samokształcenia. Konferencje, kongresy, zjazdy, seminaria, warsztaty, sympozja czy targi książki stanowią aktywną formę wymiany doświadczeń[8]. Od kilku lat popularność zyskuje także nowa forma spotkań zawodowych, jakim jest forum.

Według *Słownika wyrazów obcych PWN* jednym ze znaczeń terminu „forum" jest „spotkanie poświęcone omawianiu spraw z określonej dziedziny; też: grupa ludzi biorących udział w takim spotkaniu"[9]. Forum jest zarówno miejscem spotkań (dawniej były to główne place miast, obecnie popularne są fora tematyczne, aktywne w Internecie[10]), jak i określoną społecznością, w omawianym przypadku – biblioteczną. Środowisko bibliotekarzy w założeniu traktuje formę spotkania zawodowego, jakim jest forum jako okazję do wymiany doświadczeń, zdobywania wiedzy, a także integracji środowiska bibliotekarskiego[11]. O dobrym odbiorze tego typu spotkań świadczy z pewnością X już edycja Forum Bibliotekarzy Województwa Śląskiego. W 2014 r. świętowano jubileusz w Częstochowie. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Hugona Kołłątaja w Krakowie oraz Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej również w 2014 r. zorganizowały II Ogólnopolskie Forum

[7] A. Wojtczuk-Turek, *Zachowanie innowacyjne w pracy. Wybrane zagadnienia teoretyczne i praktyczne*, Warszawa 2012, s. 117.

[8] K. Noga, *Dokształcanie pracowników bibliotek naukowych*, „Forum Bibliotek Medycznych" 2010, R. 3, nr 1 (5), s. 161.

[9] Hasło: *forum*, [w:] *Słownik wyrazów obcych*, oprac. L. Wiśniakowska, Warszawa 2004, s. 306.

[10] *Forum „Biblioteki w Szkole"*, [online] http://forum.sukurs.edu.pl/ [dostęp: 20.07.2014].

[11] A. Walendziak, *Spotkanie młodych bibliotekarzy w Olsztynie*, „Bibliotekarz" 2013, nr 6, s. 25.

Bibliotek Pedagogicznych w Krakowie. Zaś Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna w Olsztynie współorganizuje Forum Nauczycieli Bibliotekarzy Szkolnych (z Warmińsko-Mazurskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli), gdzie uczestnicy forum, oprócz bogatej treści merytorycznej, otrzymują praktyczne materiały, np. scenariusze zajęć do wykorzystania w pracy w bibliotece szkolnej. Biblioteki medyczne posiadają ponadto własny nośnik medialny, recenzowane pismo – „Forum Bibliotek Medycznych", stanowiące też publikację dokumentującą Konferencję Problemową Bibliotek Medycznych.

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich jest organizacją ogólnopolską zrzeszającą ponad 7,5 tys. osób związanych z bibliotekarstwem i informacją naukową ze wszystkich typów bibliotek: publicznych, akademickich, naukowych, specjalnych, szkolnych i pedagogicznych. Z racji swych blisko stuletnich tradycji i uniwersalnego podejścia do różnego rodzaju działalności jej członków w 2004 r. zainicjowało największe spotkanie młodych bibliotekarzy w Polsce: Forum Młodych Bibliotekarzy. Organizacją tych spotkań, oprócz SBP, zajmują się biblioteki lub grupy bibliotek danego miasta, które goszczą młodych bibliotekarzy z całej Polski. W 2014 r. odbyła się 9. edycja FMB. Mimo że impreza ma zazwyczaj miejsce jesienią, rejestracja rozpoczyna się już wiosną. Do uczestnictwa w FMB organizatorzy zachęcają możliwością rozwoju zawodowego i osobistego oraz dyskusji o roli młodych w bibliotece. Poszczególne edycje firmują się własnym hasłem tematycznym. I tak np. IV FMB w Krakowie odbyło się pod hasłem: „Inicjatywy młodych w tworzeniu biblioteki globalnej wioski: ludzie i technologie", zaś VII FMB w Łodzi omawiało temat: „Biblioteka jako marka".

8. FORUM MŁODYCH BIBLIOTEKARZY W OLSZTYNIE

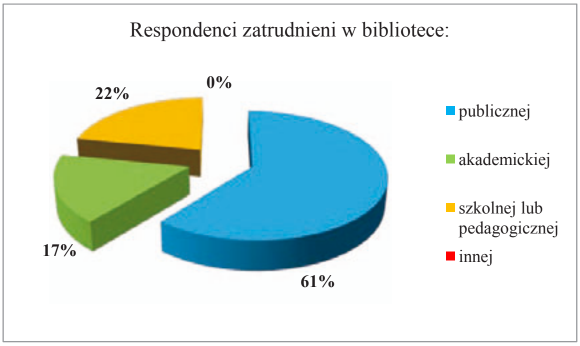
W dniach 12–13 września 2013 r. w Bibliotece Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie ponad 150 bibliotekarzy z całej Polski spotkało się, aby doskonalić swoje umiejętności, rozwijać mocne strony i dyskutować o swej roli w XXI w. Organizatorami 8. FMB było Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie (koordynator przedsięwzięcia w Olsztynie), Biblioteka Uniwersytecka Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztynie oraz Instytut Książki. W ciągu 2 dni trwania forum uczestnicy mogli wybierać spośród 16 warsztatów i 18 prezentacji, prowadzonych zarówno przez młodych bibliotekarzy, którzy w swym krótkim dorobku mogli poszczycić się pierwszymi sukcesami, jak też przez ich doświadczonych kolegów z branży. Warsztaty i prezentacje przebiegły pod hasłem: „Biblioteka – Twój czas, Twoje miejsce", co wpłynęło na pogrupowanie ich w 4 obszary tematyczne: „Czas na Ciebie" (umiejętności interpersonalne, twórcze), „Rusz z miejsca!" (umiejętności zawodowe), „Czas potrzeb" (promocja czytelnictwa, walka ze stereotypami), „Miejsce innowacji" (nowe trendy, technologie).

OPIS ANKIETY

Badania ankietowe na temat oceny korzyści płynących z obecności na 8. Forum Młodych Bibliotekarzy przeprowadzono wśród jego uczestników na przełomie czerwca i lipca 2014 r. Arkusze badawcze wysłano drogą e-mailową pod adresy wskazane organizatorom do kontaktu podczas rejestracji. Ankieta miała charakter dobrowolny i jednorazowy, tzn. nie wysyłano e-maili ponaglających o odpowiedź. Kwestionariusze ankiety wysłano do 138 zarejestrowanych uczestników 8. FMB, z czego uzyskano 46 e-maili zwrotnych, w tym: 5 uznano za nieważne, gdyż 1 osoba nie dotarła na 8. FMB, 2 osoby nie dołączyły załącznika z odpowiedziami, oraz otrzymano 2 wiadomości o problemach z dostarczeniem e-maili do adresata. W związku z tym podstawą analizy jest 41 odpowiedzi, co stanowi prawie jedną trzecią badanej grupy (29,7%).

Kwestionariusz ankiety składał się z 7 pytań, w tym 2 pytań wielokrotnego wyboru, 1 pytania półotwartego z możliwością dopisania własnej odpowiedzi oraz 6 pytań zamkniętych, zaś 2 zawierały propozycje odpowiedzi z wykorzystaniem skali Lickerta. Ankieta zaopatrzona była w metryczkę. Badania uzupełniono również obserwacjami zachowań grupy respondentów prowadzonymi przez osobę badającą w trakcie 8. FMB.

Liczniej reprezentowaną grupą respondentów, biorąc pod uwagę płeć, stanowiły kobiety (80,5%); jednakże co piąta odpowiedź pochodziła od mężczyzny. Mimo ogólnej tendencji znacznej przewagi obecności kobiet nad mężczyznami w zawodzie bibliotekarza, zarówno grupa mężczyzn, będąca uczestnikami podczas obchodów forum, jak i dzieląca się swoimi opiniami, wydaje się dość liczna.

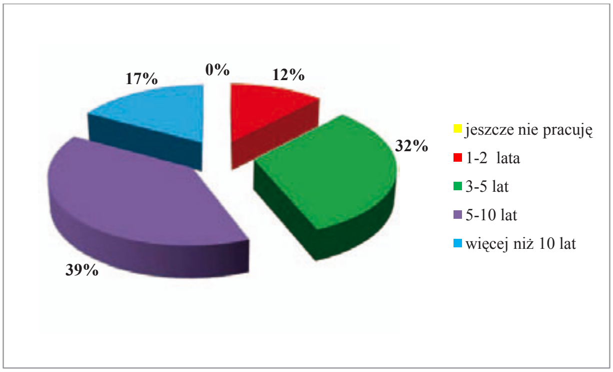
Wykres 1. Afiliacja uczestników 8. FMB

Źródło: Badania własne.

Jako że uczestnikami Forum Młodych Bibliotekarzy może być osoba pracująca w bibliotece o dowolnym profilu czy typie, zagadnienie to zbadano, analizując wyniki odpowiedzi udzielonych w metryczce (wykres 1). Najliczniejsza (61%) grupa respondentów była zatrudniona w bibliotekach publicznych (miejskich 41%, wojewódzkich 20%), co piąty uczestnik forum pracował w bibliotece szkolnej

(10%) lub pedagogicznej (12%), zaś 17% respondentów było bibliotekarzami akademickimi.

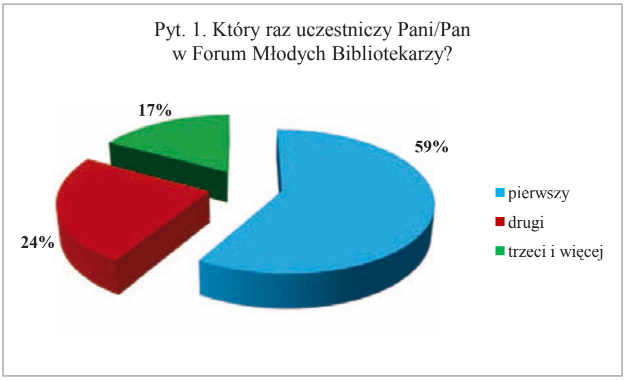
Jednym z nielicznych ograniczeń uczestnictwa w forum była bariera wieku, tj. maksymalnie 35 lat. Najliczniejszą grupę respondentów stanowili pracownicy bibliotek zbliżający się do owej granicy. Staż pracy uczestników 8. FMB prezentuje wykres 2.

Wykres 2. Staż pracy w bibliotece
Źródło: Badania własne.

Najliczniejszą grupę spośród ankietowanych stanowili doświadczeni już bibliotekarze, pracujący w wykonywanym zawodzie 5–10 lat (39%), 3–5 lat (32%) oraz ponad 10 lat (17%). Rozpoczynający praktykę zawodu bibliotekarza stanowili niewiele ponad 10%. Można więc przypuszczać, że Forum Młodych Bibliotekarzy odwiedzają głównie praktycy o częściowo ugruntowanej wiedzy, pragnący porównać ją z innymi.

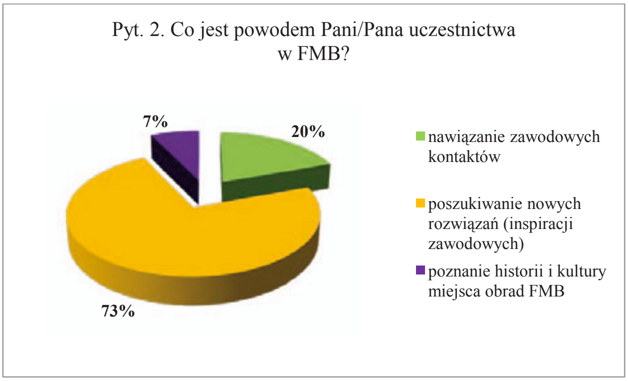
Pierwsze pytanie ankiety miało na celu wskazanie, czy Forum Młodych Bibliotekarzy posiada już swych miłośników, a jeśli tak, to czy zainteresowanie tą formą dzielenia się wiedzą jest popularne wśród respondentów (wykres 3.).

Wykres 3. Zainteresowanie uczestnictwem w FMB
Źródło: Badania własne.

Jak wykazały odpowiedzi, blisko 60% uczestników 8. FMB przybyło na nie pierwszy raz. Jednak już prawie co czwarty młody bibliotekarz (24%) powtórzył swój udział na zjeździe tego typu, zaś znaczna grupa (17%) korzystała z forum ponad 3 razy. Wynika z tego, że propozycje zagadnień, jakie oferują Fora Młodych Bibliotekarzy są atrakcyjne, aktualne, odpowiadające ich zawodowym potrzebom na tyle, aby korzystać z wyjazdu z rodzimej placówki wielokrotnie.

Kolejne pytanie wskazywało cel uczestnictwa badanej grupy w spotkaniu młodych bibliotekarzy, w tym także w Olsztynie (wykres 4).

Wykres 4. Cel uczestnictwa w FMB

Źródło: Badania własne.

Decydującym powodem, dla którego respondenci ankiety przybyli na Forum Młodych Bibliotekarzy, jest chęć uczenia się, poznania nowych rozwiązań, jakie można zastosować w macierzystych bibliotekach (73%). Potwierdza to popularność wspomnianej koncepcji „biblioteki uczącej się", której jednym z poziomów uczenia się jest uczenie się od innych (innych bibliotek, placówek informacji, komercyjnych dostarczycieli usług informacyjnych). Bożena Jaskowska, opisując cechy biblioteki uczącej się, wymienia takie formy nauki, jak: monitoring otoczenia, benchmarking (analizowanie najlepszych organizacji oraz tego, w jakim zakresie stosowane przez nich zasady mogą być, z odpowiednimi zmianami, przeniesione na własny grunt), uczestnictwo (bierne i czynne) w konferencjach, listach i grupach dyskusyjnych – wymiana doświadczeń, systematyczna lektura prasy zawodowej, specjalistycznych portali internetowych[12] i wydawnictw[13].

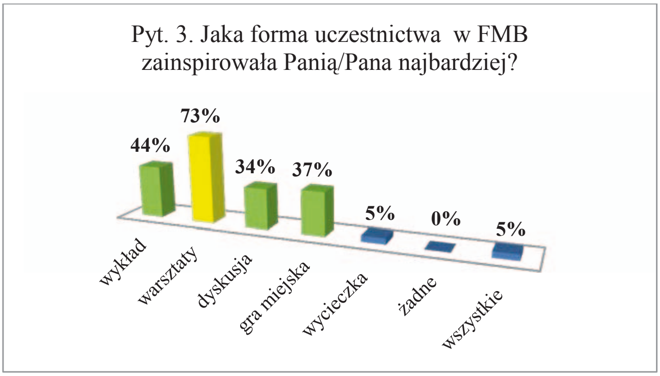
Co piąty ankietowany stwierdził, iż głównym powodem uczestnictwa w FMB jest nawiązanie zawodowych kontaktów. Można przypuszczać, że jest to element

[12] Więcej na ten temat w: K. Bikowska, *Bibliotekarskie blogi, mikroblogi i fotoblogi jako forma komunikacji zawodowej*, [w:] *Biblioteka w przestrzeni edukacyjnej: technologia informacyjna w służbie użytkownikowi*, red. nauk. S. Skórka, współpr. E. Piotrowska, Kraków 2014, s. 189–207.

[13] B. Jaskowska, *Koncepcja „biblioteki uczącej się" odpowiedzią na dylemat: stare czy nowe*, [w:] *Tradycja i nowoczesność bibliotek akademickich: materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej Rzeszów–Czarna, 1–3 czerwca 2005 r.*, Rzeszów 2005, s. 37, [online] http://bur.ur.edu.pl/relacja/jaskowska.html [dostęp: 23.07.2014].

realizowania *public relations* przez macierzyste biblioteki, traktowane jako system komunikacji. Tylko 7% spośród osób wypełniających ankietę wskazało poznanie historii i kultury miejsca obrad forum jako czynnik decydujący o wyjeździe.

W pytaniu trzecim przedstawiono preferencje respondentów ankiety dotyczące formy przyswajania wiedzy na forum (wykres 5).

Wykres 5. Preferowane formy udziału w 8. FMB

Źródło: Badania własne.

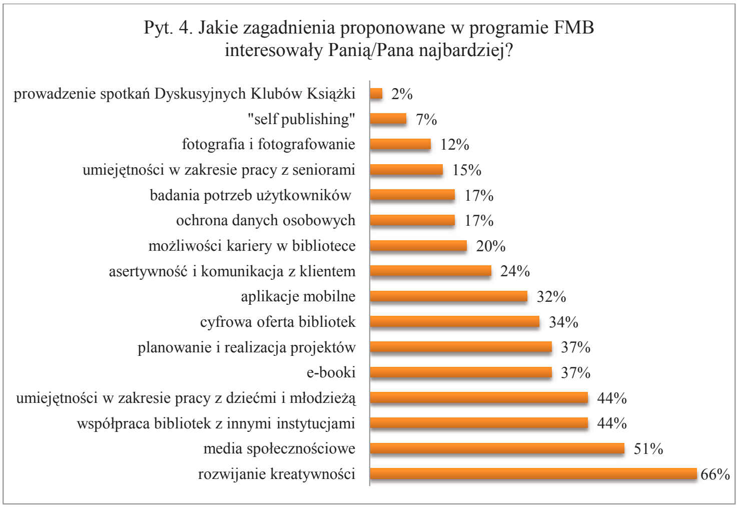
Ogromną popularnością, zarówno podczas rejestracji uczestników, jak i w opinii grupy respondentów, cieszyły się zajęcia praktyczne doskonalące określone umiejętności. Na inspirujące właściwości warsztatów wskazało aż 73% odpowiedzi badanych. Dodatkowym potwierdzeniem popularności metod praktycznych był fakt szybkiej rezerwacji miejsc przewidzianych na zajęcia aktywne. Wybór zajęć był znaczny: aż 6 odbywało się jednocześnie podczas 2 dni trwania 8. FMB – w sumie 16 warsztatów, 17 prezentacji i 2 wykłady w 4 blokach tematycznych. O efektywności metody warsztatowej, zdaniem teoretyków, decydują takie przesłanki, jak: wymóg, aby stwarzała ona możliwości aktywności, stymulowała i ułatwiała uczenie się oraz ułatwiała transfer nabytej wiedzy i umiejętności szkolenia do praktyki[14]. O stopniu wykorzystywania wiedzy i umiejętności zdobytych na zajęciach 8. FMB poinformują odpowiedzi na pytanie szóste.

Poddani badaniu ankietowemu bibliotekarze docenili również treść formy dydaktycznej, jaką były wykłady (44% odpowiedzi na pytanie trzecie) Warto przypomnieć, że inaugurujące prelekcje poprowadzili przedstawiciele autorów 2 publikacji na temat czytelnictwa w Polsce, mających różne spojrzenie na ów temat: dr Tomasz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej oraz Łukasz Gołębiewski, właściciel wydawnictwa Biblioteka Analiz. Niewątpliwą atrakcją 8. FMB było niecodzienne zwiedzanie Olsztyna w formie gry miejskiej (37% wybranych odpowiedzi na pytanie trzecie). Uczestnicy poznali pracę olsztyńskich bibliotek, rozwią-

[14] Z. Janowska, *Zarządzanie zasobami ludzkimi*, Warszawa 2010, s. 135.

zując różnorodne zadania w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej oraz w Abecadle i Planecie 11 – filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej. Równie inspirujące okazały się dyskusje (34%). Co ważne, 5% wskazanych odpowiedzi zadeklarowało zadowolenie z wszystkich form uczestnictwa w 8. FMB.

Analiza odpowiedzi na pytanie czwarte miała wskazać, które zagadnienia interesują bibliotekarzy najbardziej i w związku z tym szukają oni dodatkowej wiedzy na ich temat (wykres 6).

Wykres 6. Popularne zagadnienia zawarte w programie 8. FMB

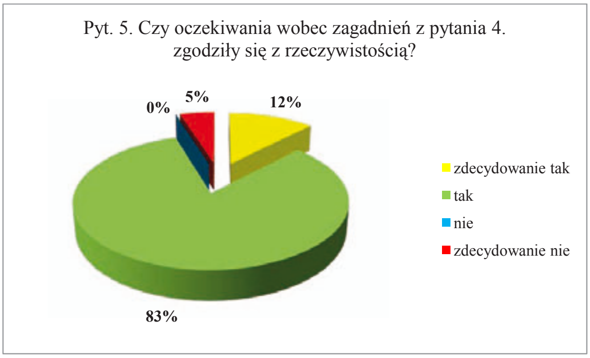
Źródło: Badania własne.

Najpopularniejszym zagadnieniem zawartym w programie 8. FMB były poszukiwania sposobów rozwijających zawodową innowacyjność, kreatywność (66%). Co drugi spośród respondentów zainteresowany był informacjami na temat mediów społecznościowych (51%), pracy z dziećmi i młodzieżą (44%) oraz współpracy bibliotek z innymi instytucjami (44%). Co trzecia odpowiedź badanej grupy bibliotekarzy dotyczyła zainteresowania tematem: planowania i realizacji projektów (37%), e-booków (37%), cyfrowej oferty bibliotek (34%) oraz aplikacji mobilnych (32%). W grupie tematów mniej interesujących znalazły się takie, jak: asertywność i komunikacja z klientem (24%), kariera w bibliotece (20%), ochrona danych osobowych (17%), badania potrzeb użytkowników (17%), praca z seniorami (15%) oraz fotografia (12%). Najmniejszym powodzeniem cieszyły się zagadnienia dotyczące *self publishing* (7%) oraz Dyskusyjnych Klubów Książki (2%).

Wykazane powyżej wyniki prezentują gotową listę najbardziej aktualnych tematów będących w zainteresowaniu środowiska bibliotekarskiego. Wniosek ów potwierdzają programy zjazdów światowych organizacji bibliotekarskich, np. Stowarzyszenie Bibliotek Amerykańskich (ALA) na swym kongresie

w 2013 r. w Chicago (28.06–02.07.2013) omawiało między innymi temat współpracy środowiska bibliotekarskiego, nowych trendów technologicznych, e-booków czy zasobów cyfrowych[15].

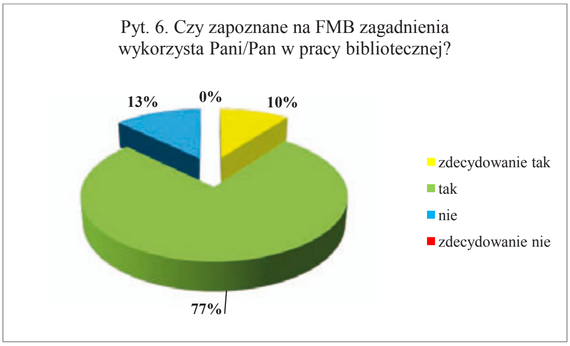
Oczekiwania uczestników forum wobec prezentacji najbardziej interesujących zagadnień zweryfikowano w pytaniu piątym (wykres 7).

Wykres 7. Zgodność oczekiwań wobec poruszanych tematów zawartych w programie forum a ich realizacja w opinii uczestników 8. FMB
Źródło: Badania własne.

Uczestnicy 8. FMB w zdecydowanej większości uzyskali podczas dwudniowego wydarzenia wiedzę, jaką pragnęli poszerzyć. Sumując pozytywne odpowiedzi (12% zdecydowanie tak i 83% tak), otrzymano w 95% usatysfakcjonowaną grupę młodych bibliotekarzy. Tylko 2 osoby pracujące w bibliotekach akademickich nie uzyskały wystarczających informacji na interesujące je zagadnienia.

W kolejnym, szóstym, pytaniu badano stopień wykorzystania w praktyce wiedzy pozyskanej podczas obrad 8. FMB w Olsztynie (wykres 8).

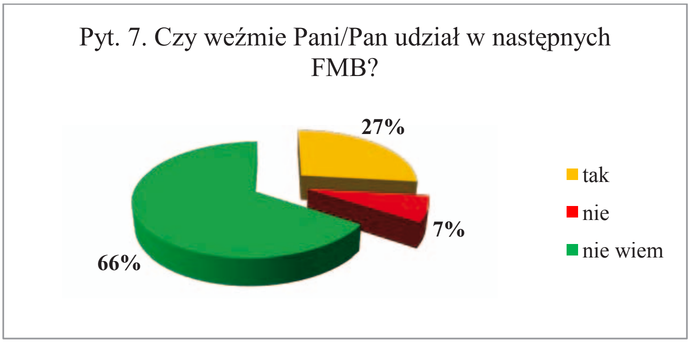

Wykres 8. Stopień wykorzystania wiedzy pozyskanej podczas 8. FMB w praktyce
Źródło: Badania własne.

[15] M. Enis, M. McArdle, M. Schwartz, *Collaboration, innovation & the next generation: ALA 2013 report*, „Library Journal" 2013, nr 16, [online] http://lj.libraryjournal.com/2013/08/lj-in-print/collaboration-innovation-the-next-generation-ala-2013-report/ [dostęp: 23.06.2014].

Przeważająca liczba spośród ankietowanych bibliotekarzy wcieliła teorię w życie i korzystała w pracy z uzyskanej wiedzy podczas uczestnictwa w 8. FMB (10% zdecydowanie tak, 77% tak). Dowodzi to sensowności przeprowadzenia tego typu przedsięwzięć. Zarówno młodzi adepci zawodu, jak i doświadczeni bibliotekarze korzystają z różnorodnych form wzbogacania treści, a co ważniejsze, po ich przyswojeniu wiedzą, jak je wykorzystać.

Ostatnie, siódme, pytanie badało zainteresowanie respondentów udziałem w spotkaniach młodych bibliotekarzy (wykres 9).

Wykres 9. Zainteresowanie udziałem w następnych FMB

Źródło: Badania własne.

Udział w 8. FMB w Olsztynie okazał się na tyle inspirujący, iż zachęcił do ewentualnego udziału w następnych spotkaniach bibliotekarzy (27%). Większość respondentów miała jednak wątpliwości, czy wybierze się na kolejne fora (66%). Jednak do zaznaczonej odpowiedzi „nie wiem" dopisywała powody swych rozterek: „zależy od dyrekcji", „jeśli będę miała dofinansowanie to zdecydowanie tak". Brak udziału w kolejnych forach zadeklarowało 7% respondentów, z których zdecydowana większość pracowała w bibliotekach akademickich. Fakt ten może stanowić cenną wskazówkę dla organizatorów przyszłych forów, aby zagadnieniom dotyczącym bibliotek naukowych i akademickich poświęcić więcej uwagi.

WNIOSKI

Wszystkie Fora Młodych Bibliotekarzy były bardzo ważnym elementem kalendarza bibliotekarskich imprez. To spotkania bogate w różnorodne doświadczenia i inspiracje. Również 8. Forum Młodych Bibliotekarzy w Olsztynie wpłynęło na integrację środowiska bibliotek i nawiązanie kontaktów towarzyskich, dało gotowe scenariusze praktyk udoskonalających codzienny kontakt z książką, użytkownikiem i innymi bibliotekami. Bibliotekarze jako grupa zawodowa mają dużą świadomość potrzeby stałego doskonalenia się, dlatego takie spotkania jak forum zyskują swoich sympatyków i inspirują do działań.

Bibliografia

Bikowska K., *Bibliotekarskie blogi, mikroblogi i fotoblogi jako forma komunikacji zawodowej*, [w:] *Biblioteka w przestrzeni edukacyjnej: technologia informacyjna w służbie użytkownikowi*, red. nauk. S. Skórka, współpr. E. Piotrowska, Kraków 2014, s. 189–207.

Enis M., McArdle M., Schwartz M., *Collaboration, innovation & the next generation: ALA 2013 report*, „Library Journal" 2013, nr 16, [online] http://lj.libraryjournal.com/2013/08/lj-in-print/collaboration-innovation-the-next-generation-ala-2013-report/ [dostęp: 23.06.2014].

Forum „Biblioteki w Szkole", [online] http://forum.sukurs.edu.pl/ [dostęp: 20.07.2014].

Janowska Z., *Zarządzanie zasobami ludzkimi*, Warszawa 2010.

Jaskowska B., *Koncepcja „biblioteki uczącej się" odpowiedzią na dylemat: stare czy nowe*, [w:] *Tradycja i nowoczesność bibliotek akademickich: materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej Rzeszów–Czarna, 1–3 czerwca 2005 r.*, Rzeszów 2005, s. 37, [online] http://bur.ur.edu.pl/relacja/jaskowska.html [dostęp: 23.07.2014].

Juchnowicz M., *Zaangażowanie pracowników*, Warszawa 2012.

Konieczna D., *Bibliotekarz musi wiedzieć więcej*, „Bibliotekarz" 2012, nr 7/8, s. 4–9.

Noga K., *Dokształcanie pracowników bibliotek naukowych*, „Forum Bibliotek Medycznych" 2010, R. 3, nr 1 (5), s. 158–164.

Senge P. M., *Piąta dyscyplina*, Kraków 2002.

SHARING IS CARING. Openness and sharing in the cultural heritage sector, red. M. Sanderhoff, Kopenhaga 2014, [online] http://www.smk.dk/en/explore-the-art/free-download-of-artworks/sharing-is-caring/ [dostęp: 16.07.2014].

Stoner J., Freeman R. E., Gilbert, D. R. Jr., *Kierowanie*, Warszawa 1999.

Słownik wyrazów obcych, oprac. L. Wiśniakowska, Warszawa 2004.

Walendziak A., *Spotkanie młodych bibliotekarzy w Olsztynie*, „Bibliotekarz" 2013, nr 6, s. 25.

Wojtczuk-Turek A., *Zachowanie innowacyjne w pracy. Wybrane zagadnienia teoretyczne i praktyczne*, Warszawa 2012.

Zbroszczyk I., *Motywacja pracowników w bibliotece*, „Bibliotekarz" 2012, nr 4, s. 7–8.